

РЕШЕНИЕ

№ 252

гр. Пещера, 19.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЕЩЕРА, I ГР. СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Атанаска Ст. Павлова-Стоименова

при участието на секретаря Севделина М. Пенчева
като разгледа докладваното от Атанаска Ст. Павлова-Стоименова
Гражданско дело № 20245240100025 по описа за 2024 година

Предявени са искиове от Е. В. Д., ЕГН: *****, от град ***, чрез адв. М. М., против **СТИК КРЕДИТ АД** ЕИК: 202557159, със седалище и адрес на управление: гр. Шумен, пл. Оборище 13 Б, по чл. 26 ал. 1 от ЗЗД и чл. 55 ал. 1 от ЗЗД.

В исковата си молба твърди че е страна по Договор за кредит №790550 / 09.02.2022 г., сключен със „Стик-Кредит“ АД.

Съгласно чл. 1 от Договора за кредит Кредитодателят се задължава да предостави на Кредитополучателя кредит в размер на 500 лева, а Кредитополучателят се задължава да върне сумата 703,86 лева, съгласно условията на договора.

Съгласно Договор за кредит № 790550 / 09.02.2022 г., ГПП по кредита е в размер на 28,32 %, а ГЛП в размер също на 25,2 %, при срок на кредита от 5 вноски.

В чл. 27 от договора е предвидено, че ако ищеца не предостави допълнително обезпечение дължи на КРЕДИТОРА неустойка в размер на 0.9 % (нула цяло и девет на сто) от стойността на усвоената по кредита сума за всеки ден, през който не е предоставено договореното обезпечение.

Твърди че начислена неустойка в общ размер на 169,88 лева, разпредЕ. на 5 вноски, всяка от които добавена към дължимата главница и лихва по Договора за кредит, като по този начин общата сума нараства до 703,86 лева. Това било видно и от предоставения погасителен план към Договор за кредит № 790550 / 09.02.2022 г .

Твърди че е платил неустойка в размер на 52,50 лева по Договор за кредит № 790550 / 09.02.2022 г.

Счита, че търсената, неустойка по чл.27 от Договор за кредит № 790550 / 09.02.2022 г., в размер на 169,88 лева е нищожна и недължима на основание чл. 26, ал. 1 пр.3 от ЗЗД, като противоречаща на добрите нрави и това, че са сключени при неспазване на нормите на чл. 143, ал.1 и чл.146 от ЗЗП.

Ищцата е погасила по Договор за кредит № 790550 / 09.02.2022 г. неустойка в размер на 52,50 лева, която сума за неустойка се явява недължимо заплатена.

Твърди, че търсената неустойка по чл. 27 от Договор за кредит № 790550 / 09.02.2022 г. е нищожна като противоречаща на добрите нрави и неравноправни по смисъла на чл. 143 от ЗЗП. , и неравноправна по смисъла на чл. 143, т. 5 ЗЗП, тъй като същата предвижда заплащането на неустойка, която е необосновано висока. Сочи практика.

Формулира петитум да се приеме за установено, клаузата на чл. 27 от Договор за кредит № 790550 / 09.02.2022г.,сключен между ищеца и „Стик Кредит" АД, е нищожна на основание чл. 26, ал. 1 пр.3 от ЗЗД, като противоречаща на добрите нрави и поради това, че е сключена при неспазване на нормите на чл. 143, ал.1 и чл.146 ал.1 от ЗЗП , както и на основание чл.55 ал.1 пр.1 от ЗЗД, да бъде осъден „Стик Кредит" АД, да заплати на ищеца , сумата в размер на 52,50 лева, недължимо платена по недействителната клауза за неустойка по Договор за кредит №790550 / 09.02.2022 г., ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба в съда, до окончателното изплащане на сумата.

Прави доказателствени искания и претендира разноски.

В срока за отговор е постъпил такъв от ответника.

Оспорва иска по основание. Твърди че на 09.02.2022 година между

„СТИК - КРЕДИТ" АД като кредитор и ищеца Е. В. Д., като Потребител по смисъла ЗПК е сключен ДОГОВОР за ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТ предоставен от разстояние с № 790550, по силата на който кредиторът е предоставил на ищеца заемна сума в размер на 500 лв. , която сума същата е била длъжна да върне заедно с дължимото възнаграждение за ползването и съгласно Погасителен план.

Договорът е сключен от разстояние, като част от система за предоставяне на финансови услуги от разстояние организирана от Кредитора и при спазване на изискванията ЗПФУР и ЗЕДЕУ. На същата дата Дружество е предоставило на разположение на ищеца горепосочената сума.

Твърди че комуникацията между страните се извършва по инициатива на ищеца чрез извършване на действия по кандидатстване за отпускане на кредит. Кандидатстването може да се извърши по някой от следните начини: 1) попълване на електронна форма за регистрация - заявление (молба) за отпускане на заем, намираща се на уеб страницата на Дружеството или 2) по телефон. В процеса на кандидатстване потребителят предоставя на кредитора своите телефон (т.нар. Идентификационен номер) и електронна поща (имейл).

В резултат на тези предприети от страна на ищеца действия между „СТИК - КРЕДИТ" АД и ищеца като кредитополучател на 09.02.2022 година е сключен във формата на електронен документ Договор за потребителски кредит - кредитна линия предоставен от разстояние с № 790550.

Сключването на договора във формата на електронен документ е било изцяло със ЗЕДЕУУ, ЗПФУР, ЗПК и с всички други приложими нормативни документи.

Твърди, че договореният размер на неустойката, като определен процент съгласно чл. 46 ал. 1 от ОУ в размер на 0.9%, цели и не предвижда неоснователно разместване на блага Неустойката освен обезщетителна функция имала и други функции - обезпечителна и санкционна, като целта е да се стимулира изпълнението. Ето защо счита, че неустойката не е нищожна.

Съдът е сезиран с кумулативно съединени искове с правна квалификация чл. чл. 26, ал. 1 от ЗЗД, вр.с чл. 143, ал.1 и чл.146 ал.1 от ЗЗП и чл. 55 от ЗЗД .

Съдът, като взе предвид разпоредбите на закона, становищата на страните и събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, намира за установено от фактическа следното:

С проекта си за доклад е обявил за безспорно и ненуждаещо се от доказване, че между ищеца Е. В. Д. и ответника „Стик-Кредит“ АД е сключен от разстояние Договор за кредит № 790550/ 09.02.2022 г. и е усвоена сума за главница по него.

От представения Договор за кредит № 790550/ 09.02.2022 г. се установява, че между страните е сключен договор за паричен заем, по силата на който ответникът „Стик-Кредит“ АД е предоставил на ищеца сумата от 500,00 лв. срещу насрещното задължение на ищеца - заемател, да върне сумата на 5 погасителни вноски при лихвен процент в размер на 25,2 % и Годишен процент на разходите в размер на 28,32 %. Крайният срок за погасяване на заема е 10.07.2022 г.

Съгласно чл. 17 от договора за кредит заемополучателят се задължава в 3- дневен срок от сключване на договора да предостави едно от следните обезпечения - физическо лице – поръчител или банкова гаранция.

В случай, че не предостави посочените обезпечения дължи неустойка на основание чл. 27 от договора за кредит в размер на 0.9 % (нула цяло и девет на сто) от стойността на усвоената по кредита сума за всеки ден, през който не е предоставено договореното обезпечение, а общата дължима месечна вноска става 140,77 лева.

Приета е по делото СИЕ, която дава заключение, че платената неустойка от ищцата е в размер на **61,08 лева**. Вещото лице уточнява и че предвидената неустойка не е включена в ГПР.

Експертизата е приета в о.с.з.

При така установените правнорелевантни факти, съдът намира от правна страна следното:

Съдът е сезиран с кумулативно съединени искове с правна квалификация чл. 26, ал. 1 от ЗЗД, вр.с чл. 143, ал.1 и чл.146 ал.1 от ЗЗП и чл.

Неустойката служи като обезщетение на кредитора за вредите от неизпълнението, чийто размер е предварително определен от страните. Поначало функциите на неустойката са обезпечителна, обезщетителна и санкционна. Уговорената в процесния договор за кредит неустойка за неизпълнение на договорно задължение за предоставяне на обезпечение - поръчителство и ипотека, особен залог, ценна книга издадена в полза на заемодателя или банкова гаранция, е нищожна, тъй като противоречи на добрите нрави. Нищожна е клаузата за неустойка, която е уговорена извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции / ТР № 1 от 15.06.2010 г. по т. д. № 1/2009 г. на ВКС, ОСТК/. Прието е че клаузата за неустойка, уговорена в договора, е проявление на принципа на автономия на волята в частното право (чл. 9 от 33Д), както и че неустойката следва да се приеме за нищожна, ако единствената цел, за която е уговорена, излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции.

Извод за нищожността на неустойката поради накърняване на добрите нрави се прави в зависимост от конкретния случай и обстоятелства към момента на сключване на договора, а не към последващ момент. В настоящия случай неустойката е предвидена за неизпълнение на задължението на кредитополучателя да осигури обезпечение на отговорността си към кредитора за заплащане на главното задължение по договора за кредит. Така, както е уговорена, неустойката е предназначена да санкционира заемателя за виновното неспазване на договорното задължение за предоставяне на обезпечение. Уговорената между страните неустойка не обезпечава изпълнението на задълженията по договора за кредит, нито вредите от неизпълнението на задълженията по договора за кредит, а евентуални такива от непредоставяне на обезпечение чрез поръчителство. От неизпълнението на задължението за предоставяне на обезпечение не настъпва вреда за кредитора, размерът на която да бъде обект на обезвреда в клауза за неустойка. Макар и да е уговорена като санкционна, доколкото се дължи при неизпълнение на договорно задължение, неустойката води до скрито оскъпяване на кредита. Непредоставянето на обезпечение, води до увеличение разходите по кредита., т.е. „неустойката" се явява разход по кредита, а не обезщетение. Възнаграждението за непредоставяне на обезпечение не е включено в предвидения по договора ГПР , с което

потребителят е заблуден относно действителната стойност на общите разходи по кредитното правоотношение. Уговаряне на неустойка за неизпълнение на задължението за предоставяне на обезпечение с размер, чиято стойност е по-висока от установеното договорно възнаграждение, съдът намира за установено в противоречие с добрите нрави. Това задължение всъщност представлява скрито, под формата на неустойка, допълнително възнаграждение за кредитора.

С клаузата за неустойка е предвидено допълнително възнаграждение за кредитора, се подкрепя и от начина, по който е установено това задължение, доколкото в договора е предвидено неустойката да се заплаща на вноски, подобно на главницата и възнаградителната лихва. В случая неустойката представлявала сигурна печалба за кредитора, която печалба би увеличила стойността на договора. Уговорената неустойка води до увеличаване на подлежащата на връщане сума и неоснователно обогатяване на кредитора за сметка на кредитополучателя/ приблизително два пъти размера на предоставения заем/. Тази клауза нарушава съществено принципа на добросъвестност и справедливост в гражданските и търговските правоотношения и не държи сметка за реалните вреди от неизпълнението.

Ето защо, съдът счита, че клаузата на чл.27 от сключен Договор за кредит № 790550/ 09.02.2022 г. установяваща задължение за заплащане на неустойка, с което задължение се увеличават разходите по кредита, чрез добавяне на допълнително възнаграждение за кредитора, е нищожна, поради противоречието ѝ с добрите нрави.

Неустойката се явява разход по заема и е следвало да бъде включено в ГПР, доколкото неустойката е пряко свързана с отпускането на кредита. Посочването на по-нисък от действителния ГПР представлява невярна информация и следва да се определи като нелоялна и заблуждаваща търговска практика по смисъла на член 6, параграф 1 от Директива 2005/29/ЕО. Тя подвежда потребителя относно спазването на забраната на чл. 19, ал. 4 от ЗПК и не му позволява да прецени реалните икономически последици от сключването на договора. Посочването на стойност на ГПР по-малка от действителната, която превишава ограничението на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, представлява неизпълнение на задължението по чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК. По този начин потребителят е бил въведен в заблуждение относно

действителния размер на сумата, която следва да плати по Договора за кредит и реалните разходи по заема. Като не е оповестил действителен ГПР в Договора за кредит заемотателят е нарушил изискванията на закона и не може да се ползва от уговорената сделка. Умишленото невключване на неустойката в ГПР по Договора за кредит обуславя санкцията по чл. 22 вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, а именно недействителност на целия Договор за потребителски кредит. Съгласно чл. 23 от ЗПК когато договорът за потребителски кредит е недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

Ето защо предявения иск се явява основателен и доказан, поради което следва да бъде уважен.

Като последица от уважаване на установителния иск, недължимо платена се явява и неустойката в размер на 61,08 лева / след изменение на размера на иска в о.с.з./ В този смисъл е и приетата експертиза.

По разноските:

Предвид изхода на делото право на разноски има ищецът.

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК в полза на ищеца следва да бъдат присъдени сторените от него разноски. В производството по делото ищецът е представляван, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата от адв. М. М., видно от представения договор за правна защита и съдействие на л. 7 и л. 55. В полза на упълномощения процесуален представител - адв. М. М. следва да бъде присъдено възнаграждение, което съдът определи в минималния размер от 400,00 лв. на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА във вр. с чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Следва да се съобрази и че същият е регистриран и по ЗДДС / л. 56/. Ето защо за двата предявени иска се дължи възнаграждение в минимален размер от 480,00 лева или общо 960,00 лева.

Ответникът следва да бъде осъден и да заплати на ищеца и разноски за държавна такса в размер на 100,00 лева и 150,00 лева за експертиза.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖНА клаузата предвидена в чл. 27 от

Договор за кредит № 790550/ 09.02.2022 г., сключен Е. В. Д., ЕГН: *****, от град ***, и „Стик Кредит“ АД, ЕИК: 202557159, предвиждаща заплащането на неустойка, като противоречаща на добрите нрави на основание чл. 26, ал. 1 пр.3 от ЗЗД, вр.с чл. 143, ал.1 и чл.146 ал.1 от ЗЗП.

ОСЪЖДА „СТИК КРЕДИТ АД ЕИК: 202557159, със седалище и адрес на управление: гр. Шумен , пл. Оборище 13 Б, ДА ЗАПЛАТИ на Е. В. Д., ЕГН: *****, от град *** на основание чл. 55, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД, сумата в размер на **61,08 лева**, представляваща недължимо платена по нищожна клауза за неустойка, уговорена в Договор за кредит № 790550/ 09.02.2022 г. ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на подаване на исковата молба в съда - 11.01.2024 г. до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА „СТИК КРЕДИТ АД ЕИК: 202557159, със седалище и адрес на управление: гр. Шумен , пл. Оборище 13 Б, ДА ЗАПЛАТИ на Е. В. Д., ЕГН: *****, от град *** , на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, сумата в размер на 250,00 лв. за държавна такса и експертиза по делото.

ОСЪЖДА „СТИК КРЕДИТ АД ЕИК: 202557159, със седалище и адрес на управление: гр. Шумен , пл. Оборище 13 Б, ДА ЗАПЛАТИ на адв. М. В. М. - АК - Пловдив, с адрес: гр. Пловдив, бул. „Пещерско шосе" № 81, ет. 3, ап. „Б", на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА във вр. с чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, сумата в размер на 960,00 лв. с ДДС, адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство по делото.

Решението м о ж е да бъде обжалвано пред Окръжен съд - Пазарджик в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Банкова сметка, по която може да бъде платена сумата за адвокатско възнаграждение на адв. М. В. М. - АК - Пловдив, съгласно чл. 236, ал. 1, т. 7 от ГПК: BG86UNCR70001521514235.

Съдия при Районен съд – Пещера: _____